

Innehållsförteckning

Nordisk kommitté för bioetik Årsberättelse 2012

Sekreterare
Lotta Knutsson Bråkenhielm
Emblavägen 1 E
182 67 Djursholm, Sverige
Tel: +46 (0)8 6510549,
+46 (0)70 482 69 93
secretary@ncbio.org
www.ncbio.org

Verksamhetsberättelse

1	Inledning	2
2	Organisation, medlemmar och förvaltning	2
2.1	Organisation	2
2.2	Medlemmar	2
2.3	Förvaltning och sekretariat	3
3	Aktiviteter	3
3.1	Möten	3
3.2	Seminarier och konferenser	3
3.3	Övriga projekt	4
3.4	Information om verksamheten	4
4	Nordiskt och internationellt samarbete	4

Räkenskaper och statistik

Räkenskaper	6
Nyckeltal och statistik	6

Bilagor:

Verksamhetsberättelse

1 Inledning

Nordisk kommitté för bioetik har som uppgift att främja samarbete mellan de nordiska länderna genom att sammanföra experter med olika bakgrund för att diskutera och analysera bioetiska frågor i syfte att fästa uppmärksamhet vid dessa frågor, sträva till större samförstånd och befrämja beslutsfattande inom området.

Viktiga teman under verksamhetsåret 2012 var bl.a. etiska frågor i samband med jakt och fiske samt barns hälsa och surrogatmoderskap.

Kommittén fäster stor vikt vid att göra sin verksamhet "synlig" för att sprida information och stimulera till debatt, såväl bland dem som konfronteras med bioetiska frågor i sin dagliga verksamhet, som bland en bredare allmänhet. Detta görs via kommitténs webbplats där presentationer och abstracts läggs ut i samband med varje konferens för att göras allmänt tillgängliga, via utgivning av rapporter samt genom de sammanfattningar som sedan ett par år tillbaka formuleras och distribueras.

Den utvärdering som genomfördes under 2011 resulterade bl.a. i att formuleringarna för kommitténs mandat, verksamhet och mål reviderades. Arbetet med att utveckla kommitténs verksamhet och arbetsformer har fortsatt under 2012.

2 Organisation, medlemmar och förvaltning

2.1 Organisation

Kommittén har två ledamöter från vart och ett av de nordiska länderna; de representerar en bred kunskap inom såväl bioteknologi- som bioetikområdet. Förslag till ledamöter lämnas av de nationella ministerierna för utbildning/forskning varefter ledamöterna utnämns av Nordiska ministerrådet. Sedan 2002 har kommittén även en observatör från Färöarna.

Praxis inom kommittén är att ordförande utses inom kommittén för ett år åt gången enligt ett etablerat rotationsschema mellan de olika nordiska länderna. Till ordförande för 2012 valdes enhälligt Salvör Nordal från Island.

2.2 Medlemmar 2012

Danmark

Professor Moustapha Kassem, Syddansk Universitet

Professor Ebba Nexø, Aarhus universitetssjukhus (som ersättare för professor Kassem 1 juli – 31 december)

Dr. Janne Rothmar Herrmann, Köpenhamns universitet

Finland

Atte Korhola, Helsingfors universitet

Dr. Aaro Tupasela, Helsingfors universitet

Island

Prof. Ásgeir Haraldsson, Landspítali - University Hospital

Salvör Nordal, University of Iceland

Norge

Dr. Grethe S. Foss, Bioteknologinemnda
Dr. Anne Ingeborg Myhr, Genøk - Senter for biosikkerhet

Sverige

Prof. Göran Elinder, Karolinska institutet
Prof. Titti Mattsson, Lunds universitet

Observatör från Färöarna

M.D. Gunhild G.G. Isfeldt, Vísindasiðsemissnevnd Føroya

2.3 Förvaltning och sekretariat

Kommitténs förvaltning sköts genom ett avtal med Nordiska ministerrådet av Vetenskapliga samfundens delegation i Finland. Sekreterare för kommittén är Lotta Knutsson Bråkenhielm (Sverige).

3 Aktiviteter

3.1 Möten

Under 2012 höll kommittén fem arbetsmöten: 10 januari i Köpenhamn, 13-14 mars i Köpenhamn, 4 juni i Tórshavn, 31 augusti i Stockholm samt 11 oktober i Lund. Under dessa möten planerades verksamheten och projekt följdes upp. Kommittén har dessutom haft täta kontakter, främst via e-post och telefonkonferenser.

Vid ett av dessa möten (i mars) fokuserades på hur kommittén kan stärka sin kompetens inom kommunikation och information. Inbjudna var representanter från Nordiska ministerrådet, Danmarks Etske Råd samt norska Bioteknologinemnda.

Därutöver har ett möte ägt rum på Nordiska ministerrådet för att diskutera framtida samarbetsformer. Närvarande vid detta var ordförandena för 2012 och för 2013, avgående seniorrådgivare för utbildning och forskning Fredrik Melander, tillträdande seniorrådgivare Morten Friis Møller, seniorrådgivaren för välfärd och hälsa samt sekreteraren.

3.2 Seminarier och konferenser

Hunting and Protecting of Marine Mammals - a Clash of Cultures?

Konferens i Tórshavn, Färöarna, 4-5 juni

Konferensen gav etiska, kulturella och andra perspektiv på jakt på marina däggdjur, och lockade nästan 90 deltagare, representerande forskning, fiskerinäring, miljöorganisationer och organisationer för djurskydd. Konferensen uppmärksammades i media, bl.a. på Färöarna och Island samt i Finland.

Konferensen arrangerades i samarbete med Nordiskt ministerråd för fiskeri, och initiativtagare var Vilhjálmur Árnasson, tidigare medlem i kommittén.

Children's Participation and Decision-Making in Medical Matters

Konferens i Lund, 11-12 oktober

Konferensen utgick från Barnkonventionens artikel 12, enligt vilken barn ha rätt att vara delaktiga i alla beslut som påverkar dem, och handlade om barn och beslutsfattande inom hälsovården. Ca 85 personer, främst representanter för sjukvården, deltog.

Regulating Surrogacy in the Nordic Countries

Workshop i Köpenhamn, 22 oktober

Syftet med evenemanget var att samla nyckelpersoner i de nordiska länderna där frågan om surrogatmoderskap prövas ur ett rättsligt perspektiv, för att identifiera gemensamma frågor och skillnader, liksom sätt på vilka länderna kan hitta en gemensam hållning. Ca 35 inbjudna experter på området, bl.a. från universitet och ministerier, deltog.

Evenemanget ägde rum i danska Folketingets lokaler under värdskap av parlamentsledamot Karen Klint.

3.3 Övriga projekt

En rapport från en konferens arrangerad i november 2011 har gets ut: *Ethical Aspects of Mental Health*. Texterna skrevs av Helena von Troil. Rapporten har tryckts och distribuerats och finns också tillgänglig för nedladdning på kommitténs webbplats.

3.4 Information om verksamheten

Kommitténs webbplats fortsätter att utvecklas och användas. Här läggs t.ex. ett omfattande material ut efter varje konferens eller seminarium: presentationer, sammanfattningar, videoupptagningar m.m. Sidan sköts av sekreteraren i samarbete med norska kommunikationsföretaget Spekter (www.spekter.com). Adressen är (liksom tidigare) www.ncbio.org. Under 2012 år har platsen haft nästan 40 000 besök samt över 192 000 träffar. Besöken har varit ganska jämt fördelade, som minst i januari med drygt 1800 och som högst i mars med över 8000.

De korta sammanfattningar (ca två sidor) som formuleras efter varje evenemang publiceras på webbplatsen och distribueras dessutom vid de konferenser som kommittén arrangerar samt sänds till kommitténs kontaktpersoner vid Nordiska ministerrådet. Sammanlagt finns nu sju sådana dokument.

Detta arbete ingår i kommitténs särskilda "policy" för att synliggöra sin verksamhet för att därigenom stimulera diskussionen om bioetiska frågor.

För spridning av information används flera olika kanaler: bl.a. informationsbrev som Nordiska ministerrådet distribuerar (Info-S och Info-U) samt tjänsten Press2go genom vilken ett stort antal media i hela Norden kan nås.

Nytt för i år är utskick av nyhetsbrev. Sammanlagt fyra sådana har distribuerats och även placerats på webbplatsen. För detta ändamål används kommitténs e-postlista som för närvarande omfattar ca 1000 adresser. Kommittén finns även på Facebook och Twitter.

4 Nordiskt och internationellt samarbete

Kommittén har ett omfattande nordiskt samarbete. På alla arrangemang deltar medlemmar från samtliga nordiska länder. Samtliga evenemang annonseras dessutom via olika kanaler i hela Norden.

Kommittén har under året direkt samarbetat med Nordiskt ministerråd för fiskeri, Juridiska fakulteten vid Lunds universitet samt danska Folketinget

Besök på NCBios webbplats sker från samtliga nordiska länder men även från utomnordiska och utomeuropeiska länder, t.ex. Tyskland, USA och Kina.

Såväl enskilda medlemmar som kommittén som helhet följer fortlöpande det arbete som utförs av internationella bio- och medicinetiska organisationer, t.ex. inom UNESCO och Europaparlamentet.

Därtill bör framhållas att samtliga medlemmar i kommittén har ett omfattande internationellt nätverk och ofta inbjuds som talare i andra nordiska och internationella sammanhang.

Kommittémedlemmar har som representanter för NCBio under året deltagit i följande konferenser:

- Aaro Tupasela: *Ethics of Pediatric Research*, arrangerad av Department of Philosophy, Sociology, Educational Sciences and Applied Psychology and Department of Pediatrics, University of Padova, Padova 14-16 maj
- Titti Mattsson: *Patient rights of Minors*, arrangerad av Aarhus universitet, Aarhus 23-24 augusti
- Grethe Foss och Aaro Tupasela: *Hands on Biobanks*, arrangerad av Uppsala universitet och BBMRI, Uppsala 20-21 september

Räkenskaper (euro)

Intäkter

Beviljade medel NMR	134 185
Över fr föreg år	35 412
S:a	169 597

Kostnader

Personalkostnader (sekreterare):	20 229
Administration (sekr., overhead mm)	13 705
Traktamenten och resekostnader	76 866
Konferenskostnader	28 798
Kopiering, tryckkostnader, nätverk	16 174
Övriga kostnader (bl.a.bankkostnader):	2 278
S:a	158 050

Överskott **11 547**

Nyckeltal och statistik

Tabell 1: Resultatsammandrag

Se ovan

Tabell 2: Administrativa utgifter

2012: 33 934

2011: 53 500

Kommentar angående skillnaden 2011-2012

I kostnaden för 2012 är endast kostnader för sekretariatet samt övriga administrativa kostnader, bl.a. arvode för texter till en rapport och overhead, medräknade. I kostnaden för 2011 även resor i samband med styrelsemöten samt kostnader för arkivering.

Tabell 3: Händelser 2010-2012

	2010	2011	2012
Överfört från föreg år	69 400	72 100	35 000
Budget (NMR)	130 000	131 506	134 600
Utbetalningar	127 535	168 194	158 053
Överföring till kommande år	71 865	35 412	11 547

Tabell 4: Föråldrade (?) medel pr 31.12.2012

	Belopp
Överfört från före 2010	69 400
+ Budget 2010	130 000
- Utbetalningar 2010	127 535
- Utbetalningar 2011	168 194
- Utbetalningar 2012	158 050
= Föråldrade medel	- 254 379

2013-02-04

Nordisk kommitté för bioetik

Vetenskapliga samfundens delegation

Salvör Nordal
Kommitténs ordförande 2012

Aura Korppi-Tommola
Verksamhetsledare

Lotta Knutsson Bråkenhielm
Sekreterare

Satu Kumlin
Ekonomiansvarig

